

Funkcje tworzące 2

Zadanie 1. Wachlarzem rzędu n nazywamy graf o $n + 1$ wierzchołkach: $\{0, 1, \dots, n\}$ z $2n - 1$ krawędziami zdefiniowanymi następująco: Wierzchołek 0 jest połączony z każdym innym wierzchołkiem a wierzchołek i połączony jest z $i + 1$ dla $i = 1, \dots, n - 1$. Ile różnych drzew rozpinających posiada n -ty wachlarz? Wyznacz funkcję tworzącą dla rozważanego ciągu.

Zadanie 2. Na ile sposobów można rozmiąć banknot 100 złotowy na monety 1, 2 i 5 złotych? Podaj funkcję tworzącą dla ciągu $p(n)$ (każdy składnik podziału wynosi 1, 2, bądź 5).

Zadanie 3. Znajdź funkcje tworzące dla następujących ciągów:

- (i) $p(n \mid \text{wszystkie podziały } n)$,
- (ii) $p(n \mid \text{składniki podziału są parami różne})$,
- (iii) $p(n \mid \text{każdy składnik jest nieparzysty})$,
- (iv) $p(n \mid \text{każdy składnik jest parzysty})$,
- (v) $p(n \mid \text{każdy składnik jest ograniczony przez } m)$,
- (vi) $p(n \mid \text{każdy składnik może występować co najwyżej } m \text{ razy})$.

Zadanie 4. Wykorzystując metodę funkcji tworzących wykaż, że:

$$p(n \mid \text{składniki podziału są różne}) = p(n \mid \text{każdy składnik podziału jest nieparzysty}).$$

Zadanie 5. Niech $e(n)$ [$o(n)$] oznacza ilość podziałów n na parzystą [nieparzystą] liczbę składników parami różnych. Znajdź funkcję tworzącą dla ciągu $e(n) - o(n)$ [zaproponuj dwa rozwiązania]. Bazując na rozwiązaniu powyższego problemu zaproponuj "szybki" algorytm zliczający ilość podziałów liczby n . Ile należy wykonać operacji dodawania, by obliczyć $P(n)$?

Zadanie 6. Wykaż, że

$$(1 + x)(1 + x^3)(1 + x^5) \dots = 1 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{x^{k^2}}{(1 - x^2)(1 - x^4) \dots (1 - x^{2k})}.$$

Zadanie 7. Niech $P(x)$ będzie funkcją tworzącą dla ciągu $p(n)$, gdzie $p(n)$ jest ilością wszystkich podziałów n . Wykaż, że

$$P(x) = 1 + \sum_{k=1}^{\infty} \frac{x^{k^2}}{(1 - x)^2(1 - x^2)^2 \dots (1 - x^k)^2}.$$

Zadanie 8. Niech $f(n)$ [$g(n)$] oznaczają liczbę podziałów n z parzystą [nieparzystą] liczbą składników parzystych. Niech $k(n)$ oznacza liczbę podziałów samosprzężonych n . Wykaż, że

$$f(n) - g(n) = k(n).$$

Zadanie 9. Znajdź funkcję tworzącą dla ciągu:

$$a_n = \sum_{m>0} \sum_{k_1+k_2+\dots+k_m=n, k_i>0} k_1 \cdot k_2 \cdot \dots \cdot k_m.$$

Zadanie 10. Przy ustalonym $k \in \mathbb{N}$, niech $B_k(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\} x^n$ będzie funkcją tworzącą dla liczb Stirlinga drugiego rodzaju $\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\}$. Wykaż, że

$$B_k(x) = \frac{x^k}{(1-x)(1-2x) \cdot \dots \cdot (1-kx)}.$$

Korzystając z powyższego udowodnij wzór

$$\left\{ \begin{matrix} n \\ k \end{matrix} \right\} = \sum_{r=1}^k (-1)^{k-r} \frac{r^n}{r!(k-r)!} \text{ dla } n, k \geq 0$$

oraz

$$B_n = \frac{1}{e} \sum_{r \geq 0} \frac{r^n}{r!},$$

gdzie B_n jest n -tą liczbą Bella.

PARĘ NOWYCH ZADAŃ

Podział liczby n na k składników to przedstawienie n w postaci sumy

$$a_0 + \dots + a_{k-1} = n,$$

gdzie wszystkie $a_i \in \mathbb{N}$ oraz $1 \leq a_0 \leq \dots \leq a_{k-1}$.

Liczbę podziałów n na k składników oznaczamy $P(n, k)$. Dla $n, k \in \mathbb{N}^+$ zachodzi

(i) $P(n, 1) = 1,$	(iv) $P(n, k) = 0,$ dla $n < k$
(ii) $P(n, 2) = \lfloor \frac{n}{2} \rfloor,$	(v) $\frac{1}{k!} \binom{n-1}{k-1} \leq P(n, k) \leq \binom{n-1}{k-1}.$
(iii) $P(n, n) = 1,$	

Diagram Ferrersa dla podziału $n = a_0 + \dots + a_{k-1}$ to tabelka składająca się z k wierszy, w której i -ty wiersz zawiera a_{i-1} elementów.

Zadanie 11. Udowodnij, że

- (i) $P(n, k)$ jest równe liczbie podziałów liczby n o największym składniku równym k ;
- (ii) liczba podziałów liczby n na parami różne składniki jest równa liczbie podziałów liczby n na nieparzyste składniki;
- (iii) $P(n+k, k)$ jest równe liczbie podziałów n , w których żaden ze składników nie przekracza k ;
- (iv) liczba podziałów *samosprzężonych* (dwa podziały są *sprzężone* jeśli ich diagramy Ferrersa są symetryczne względem "przekątnej") liczby n jest równa liczbie podziałów liczby n na parami różne składniki nieparzyste.

Zadanie 12. Niech $e(n)$ i $o(n)$ oznaczają liczbę podziałów n na parzystą, odpowiednio nieparzystą, liczbę składników parami różnych. Wykaż, że

$$e(n) - o(n) = \begin{cases} (-1)^k & \text{jeżeli } n = \frac{1}{2}(3k \pm 1), \\ 0 & \text{w przeciwnym przypadku.} \end{cases}$$